

yahudidir. Ýstanbul’da tımarhanelik bir çylygn sevdiđi bir yahudi kyzyny öldürdüđü zaman, kyzyn cenaze merasimini Türk nümayibi beklime sokan ve hatta Türk ordusuna upaklyk eden (çünkü yahudi hiçbir zaman asker olamaz) askeri üniformalylyary olduđu halde “Kahrolsun Türkler” diye bađyaran ayny hain yahudilerdir. Türk’e düpmanlyk bu yahudilerin irinden kanyna o kadar iplemiptir ki vaktiyle katliamlarla kovulduklary Ýspanya’yı ve zaman zaman kyrgyna uđradyklarý Rusya’yı kendilerine koruyucu bilecek kadar ileri gitmiplerdir. Sanki Türkiye miskin Ýspanya’dan veya salak Rusya’dan korkacak da yahudiler hakkýnda yaptýđy tazyiki gevpetecekmiş gibi... Evet, yahudi şimdiye kadar hiç görmediđi Türk’e düpmandır. Çünkü onun mayası yahudilik, yani kahpeliktir. Türkeline “eroin”i dost (!) bir nerkâný harbiyesi sokuyor, onun Türkiye’deki komisyonculuđunu da ermeni ve bilhassa yahudi vatandaşlar yapmýyor mu? Büyük atalarýmızın deđerli savlarýný unutmýyalým. Onlar “yahudiden yumurta alan içinde sarýsýný bulamaz” denir. Bu, yahudinin hilekârlýđýný açýđa vuran büyük bir hikmettir.

Türkçe konuşan çingeneye gelince: O ne kadar Türk’ten ayýr. Çok iyi hatýrlýyorum : Vaktiyle beşinci alayda askerliđimi yaparken küçük bir hadiseye şahit olmuştum: Bir manevra talimi esnasýnda çingeneler bir nefer, savaпта insanýn korkudan vatan falan düpünemiyeceđini, ancak canýnýn kaygusuna düpeceđini söylemiş, Karadeniz Eređlisinden Türk ođlu Türk Rasim onbabý da: “Sus, Allah belanı versin! Ne biçim insansýn?” diye ona hakaret etmiştir.

Çingene de bizim aramızda depilmesi gerek olan bir yaradır. Çingeneleri Türkleştirmek, aramıza katmak ve Türk kanýna bozmak cinayettir. Çođalmak istiyorsak ilk bađ vuracađýmız yol çingeneleri iskan ederek bize karýptýrmak deđildir. Türk olarak kalmalyđır. Çingenenin çingene kalacađý gibi... Çanakkale’de bir hayli halk da rumca konuşuyor. Bunlar Girit müslümanları imişler. Türkçe’yi pek iyi bildikleri halde rumca konuşan bu insanlar Türk deđildir. Zaten tarih de bunlarýn kýlyç gücüyle ihattirilmiş rumlar olduđunu göstermiyor mu? *** Çanakkale’nin melez çehresine baktýk. Yüksündük. Kanaatýmız geldi ki: Türk milletinin esasý dil deđil ırk ve kan olmalýdır. Zarar yok az olalım, azalalım. Fakat temiz ve öz kalalım. Azlyk ve özlükleriyle deđil midir ki Türkler bütün cihaný dolurmuşlardýr? Biz kovayı doldurmak istiyoruz diye onun içine bulduđumuz her katarsak onun adı “su” mu olacaktýr?... Türk’ün kanyna yabancı kan ekleme de tarihin ona verdiđi fizyolojik büyüklükleri sulandırmak ve azaltmak demektir. Maddi ve mânevi veraset ilmin kabul ettiđi bir hakikattýr deđil mi? O halde millet terbiye mahsulü olduđunu iddia etmek ahmaklyk deđil midir?... Afrikanýn ortasýndan kapkara bir zenciye al, üç yapında Türkiye’ye getir, Türkçe’yi mükemmelen öđrensün... Bađka dil bilmesin ve ben Türk’üm desin... Bu Türk mü Ah!... Buna Türk demek için insanýn pek budala olması veya kendi melezliđini örtmek isteyen bir sahtekâr olması lâzýmдыr. ***

Motör bizi öđleyin Kilitbahir’e (Kilidibahir halk dilinde bu bekl almış) çykardı. Kasabanýn batýsýnda tek mesiresi olan havuz kadar gidip öđle yemeđimizi yedik. Ayný günde Çanakkale muallimleri de oraya eđlentiye gelmişlerdi. Bizi yolcu kýlyđý ile görüncü oldular. Ýkram ve yardımda bulundular. Saat 14’te havuzlardan kalktýk. Seddilbahir yolunu tuttuk. Önümüzde Mengüç müzykasýný çalyyor, arkadakiler söylüyordu. Önce Samih Rifat’ýn: Yasly gittim ben geldim Aç koynunu ben geldim, bir yudum su ver, Çok uzaklardan geldim. Türküsüyle baplamýlardý. Adalar denizinden yüzümüze çarpan serin rüzgâr serinlettikten ve ırkýmızın kahramanlyk sahasýna yaklaştýkça damarlarýmızın da temizlik ve kahramanlykla yýkandýđýny duyuyoruz. Türklüđümüz nabzýmızda daha kuvvetle vuruyor, atalarýmızın askerliđi ve fútuhatçýlyđý bizi teshir ediyordu. Tarih talebesi Tolunay’la Edebiyat talebesi Nejdet, Kyzyl Elma ülküsünü haykýran dörtlükleri birer sazpairi gibi yürürken düzüyorlar ve Mengüç’ün müzykasýna uydurarak söylüyorlardý: Asya Boz Kurt dolacak, Rus’un benzi solacak, Olukça kan akarak Ýlk yurt bizim olacak *** Kurarak kuraltay Alacađýz Altay’ý. Japon, Çin, Rus demeden Çekeceđiz bir yayý *** Asya Boz Kurt dolacak, Çin’ün yüzü solacak, Dört yan kana boyanıp Öz yurt bizim olacak. Turancýlyk ülkü kurtaracak ve yükseltecek biricik yol... Ýradesi zayıf olanlarýn, damarlarýndaki kan öz Türk olmyanlarýn korktuđu uzun yol... Halkın ülkü emeksiz, kansız, barutsuz ve demirsiz elde edilmeyiptir? Anadolu sevgili yurttur. Fakat Anadoluculuk ülkü olamaz. Ülkü asýrlardan bakan, hayal âlemine benzeyen, korkunç yollardan sonra varýlabilecek bir KIZIL ELMA’dýr. Bütün insanları birleştirmek gibi saçma bir rüyanýn ardýnda kobanlar, yahut para öđendiresiyle dürtüplenip kođturanlar, tarihte birkaç defa birleşmiş olan Türklerin yeniden birleşmesi düpüncesine güledursunlar. Bu gülüpün ardýnda kendi melezliđinin yahut gayrıtürklüđünün korkusunu duymuyor. Dünyada Türk olan bir insan için bütün Türkleri bir görmekten tabii ne olabilir?... Bütün Türkleri bir görmek istemiyen Türk olmyanlar Zaten pair olan ve “Atsyz Yoldaş” imzasýyla piirler yazan Mengüç de irticalen dörtlükler düzüyor bunlar da hep birlikte okunuyor: Boz Kurtsan kođ Boz Kurda, Kođ dođduđun ilk yurda... Sen Ođuzun ođlusun Yaslanma durup burda. *** Çok kaldý kýlyç kýnda, Çekeceđiz yakýnda. Ýlk yurda kođacađýz, Tapma var Kurt ırkýnda... Kýnýnda çok duran kýlyç paşası paslanmamalydır. Zaten Türk tarihi bize en uzun barýp devremizin ancak 23 yıl sürdüđünü gösteriyor. Lozandanberi 10 yıl geçtik ki yeni savaşlar yaklaştýyor. Eđer tarih bir tekerrürse ve tarihin kanunları, kaideleri varsa biz en çok 13 yıla kadar yeni bir savaða gireceđiz demektir.

Türk savaşı durur mu? Türk durmak istese bile onu býrakýrlar mı?... Hayatta esas kavga ve döđüş Lozan barýpýný 1923’te imzaladýk. O zamandan beri 10 yılda iki defa kürt isyaný oldu, iki defa kürtleri tepeledik. Bunları dahilí savađ sayamaz mıyız? Akşam saat 20 sularýnda Seddilbahir’e vardýk. Burası birkaç evden ibaret bir köy... Halkın muhtarý bize camii verdi. Orada sabahladýk. Ertesi 5 ađustos cumartesi günü sabahleyin etrafý gezdik. Burada imparatorluk Türkiye’sinin harap tabyaları var. Sahilde Türk-Ýtalyan savaşına at küçük bir abide yükseliyor. Bir metre murabba tahtan kaide üzerinde yine tahtan ve bir metre yüksekliđinde bir sütun... Daha üzerinde de apađý yukarı 28’lik veya 30.5’lik bir gülle... Tabýn üzerinde bunlar yazılı: Dođuya bakan yüzünde : Ýtalyan bombardýmaný hatýrasý... Cenuba bakan yüzünde : 1328 Perşembe... Batýya bakan yüzünde : Ýtalyan mermisinin nokta-i sukutu... Pimale bakan yüzünde : 1 Cemazýlulakher 1330... Fakat bu âbide bakýmsızlyktan az çok harap. Hey gidí koca Çanakkale hey! Ýtalyanlar da kancýkça Trablusgarb saldırdýklary zaman yine seni zorlamýlardý.fakat senden zorla geçmenin imkanı var mı?... ipte onların daha kabadayýları da saldırdýlar ve onlar da ayný dersi aldýlar... Yarın da belki daha kabadayýları gelecek... Onlara da biz ayný dersi vereceđiz... Çanakkale, sen yabancılarla tarihin ebedi bir ihtarı halinde kalacaksın... Onlar senin ufuklarýnda daima Tekin deđildir levhasýný görecekler... *** Seddilbahir’den ancak 11’de ayrılabildik. Yol alırken Seddilbahir’den sonra ilk yükselen tepe üzerinde ilk büyük Ýngiliz âbidesini gördük. 15 metre yüksekliđinde olan bu âbide kâmilen Ýngiliz atlarıyla doluydu. Gemisinden ölen neferine kadar savaða ait her türlü teferruat kaydeden bu âbide hakikaten bir sanat eseri idi. Fakat bu, sanatın öyle hazin bir cepheden tecellisi idi ki burada bir peref remzi olarak deđil, en kanly bir bozgun timsali olarak yükseliyordu. TÜRK ezelden beri kendisine piar edindiđi prensiple saldırdýktan sonra dönmeyipti... KAHRAMANLIK

http://turkcutoplumcu.org Joomla! TR! Oluşturma: 19 February, 2018, 14:58

Kahramanlık ne yalnız bir yükseliş demektir,
Ne de yıldızlar gibi parlayıp sönmektir.
Ölmezliğin dübünmek bobuna bir emektir;
Kahramanlık: Saldırıp bir daha dönmektir. Sızlasa da gönüller dübenlerin yasından
Koparılmı gelmeli onların arkasından.
Kahramanlık: Yıçerek acı ölüm tasından
Yeriye atılmak ve sonra dönmektir.

Yırtıcılar az yapar... Uzun sürmek doğanlık...
Her yıldızın ardında gizlidir bir karanlık;
Adsız sansız olsa da, en büyük kahramanlık;
Göz kırpmadan saldırıp bir daha dönmektir. Kahramanlık ne yalnız bir yükseliş demektir,
Ne de güneşler gibi parlayıp sönmektir.
Bunun için ölüme bir atılıp gerektir.
Atıldıktan sonra da bir daha dönmektir...

Fakat bu Türk'ün düsturu idi. Niçin'den, Akkâ'da yumruğumuzu yiyen Fransızlar, her kara günü yurdumuza sarkıntılık eden, fakat pay olarak ancak bir yıldızın kanlı vatandaşla dönen İngilizler bunu haykırırsalar da muhakkak sonunda Türk gücüne yenileceklerdi. Sınırlarımızı geren bu âbideden çabuk ayrıldık. Bundan sonraki ilk konağımız dübenlerinden biri olan Teke Koyu'na hâkim tepe oldu. Biz burada da çok durmadık. Kirte'ye doğru yol aldık. Yollarda mermi kırıntıları okadar bol ki... Sarp yerlerden geçiyor ve çok yol alamıyoruz. Artık çevremiz hep savaş meydanı... saat kadar sonra bir harmana rasladık. Yıç yâğz yüzü köylü, kadınları, çocukları çevremizi sardı. Bize kavun, karpuz ikramı. Kim derdi ki bu mütevazî yüzü, gösterişsiz köylüler Çanakkale Savaşı'nı yaratan, bu savaşta kurban yiyen erlerden olsun en büyük dileklerine kavuşmuş insanların sevinciyle karıştırdılar. Yurdun bu en kutlu köşesinin Türk ziyaretçilerden mahrum olduğunu bizi kırıncakları korkusuyla, çekinerek söylediler. Aynı yaray bizimde kanayan gönlümüzde gördükleri zaman gözlerindeki mânâ derinlepti. Temiz yürekli olan, temize bağlanmayı vazife bilen köylümüz bunda da kötü duygular olmadığını inanmak istiyor. O kendi kanı pahasına kazanılan bu topraklarda yükselen düben âbidelerine dîp biliyor. Birisi 57'inci piyade alayının birisi de topçu çavuşu olan bu iki eski askere sorduk: - "Dayı! Bu gavur âbidelerini niçin yıkıyorsunuz?" birdenbire yüzleri aynı mânâ ile gölgelendi. Zorla gülümsediler: "Hükümetimiz kuvvetlensin inşallah o da olur edendi!" Bu cevap gönüllerimizi, zaferde duyulan bir sevinçle, sevindirdi... Yıç köylü dayıdan birisinden, 57'inci alaydan Mandacı oğlu Hüseyin'den Kirte yolunu salık aldık. Bizimle birlikte 20 dakika kadar gelerek yol gösterdi. Sonra Yıldızın Deresi'ni tarif ederek ayrıldı. Bu dereyi oldukça güçlükle geçtik. Naci en önde, elinde baltayla yürüyor ve bazen yol açıyor. Hüseyin Ağa bize domuz tehlikesinden bahsetmiş, bunların sürüyle gezdiklerini ve yaman vuruşları yaptıklarını anlatmıştı. Kaf silah olarak bir balta, iki bıçak, iki de sopadan başka bir şey yoktu. Hep tetikte yürüdük. Fakat domuzun izinden gayrısına raslamadık. Hüseyin Ağa bize bundan bahsederken: "Bu domuz da giden domuzdan yadigar kaldı; buralara onları ürettiler" demişti. Dübeninden kalan, onun izi olan bu mahlûku hayli merak etmiş, görmek istemiştik. Yıldızın Dere tabiat çok oymuş. Sağ ve solda arazi 20-25 metre kadar yükseliyor. Bu dereyi de tamamen geçemedik. Hüseyin Ağa'nın tarif ettiği gibi gözümüze yol hissini veren bir bayırdan yukarıya çıktık. Biraz sonra da Kirte'nin harabeleri görüldü. Eski Kirte bir rum köyü imiş. Pimdi boğ ve harap. Yalnız dut ve badem ağaçları bol. Hükümet bunları her yıl müzayede ile satarmış. ekseriyetle çingeneler. Burada ana, baba, oğul ve bir de küçük çocuktan mürekkep bir çingene ailesi vardı. Yol kenarında bir kuş banyosunda konakladık. 10-15 metre ilerimizde bir mezar vardı. Bu 3-4 yıl önce patlayan bir mermi ile ölen bir köylüye aitmiş. Kirte'de kaldığımız gece aynı onbeşi idi. Savaş yerlerine kadar bütün etrafı aydınlatan harikulâde güzel bir mehtap seğirisi Kirte'den saat 10'da yola çıktık. Çingenenin oğlu bize yol gösterdi. Yürüdüğümüz arazi savaştan payını almamış. Bir zaman sonra yolun tümsek bir noktasında acele ile yapılmış ve pimdi çok harap olmuş bir Türk âbidesine rasladık. Dübenin 11.000 mermi atan bu kahraman bataryanın âbidesi rasgele taşların yıldızılmasıyla elde edilmiş. İnsanın kendini avundurmak için tevazua atfetmek, Türk erlerinin gösterişsizliğine yaklaşılmak istediği bu yıldızlar çok acı olarak "biz kayıtsızlıktan doğmuş" diye haykırıyorlardı. Gönlümüzdeki derin sızlı büyüyor, kıyıl alevleriyle uzaklarda yılan gibi başkaldıran düben âbidelerini sızlı istiyordu. Ve dumanlı gözlerimizle yıkılmak üzere olan yazısını okuyoruz: 1330 - 1331 Mukaddes emeller uğrunda fevkalâde peccat ve fedakârlıkla muharebe ederek..... etmiş olan müstakil 10'ünlük Alay 56 seri ateşli sahra obüs bataryasının hâtırâ-yı zaferidir. Aynı mermi 11.000 Naci, yıpranmış olan yerleri gücü yettiği kadar taşlarla yamadı. Ömrü bir iki hafta daha uzatılmış oldu. Sonra hiçbir şey söylemeden acımızdı sindire sindire yürüdük. Çingene hâlâ kılavuzluk etmiş tarafımızda yükselen bir tepe üzerinde Türk ölülerini toplu olarak gösteren ilk mezar var. Hafif meyli tırmandık. Eski bir parmaklık içinde bir Türk zabitanın, Mustafa Beyin mezarı... Sonra, sürülmüş bir tarladan hiç farkı olmayan mezarlığa dünyanın en büyük mezarlığı ile baktık. Çingene kılavuzumuz fütursuzca az ileride bulunan Behramköy (eski bir rum köyü) çingelerinin dîp toplamak için buraları böyle karıştırdıklarını, esasen bu çingelerin bütün savaş sahasını gezerek ölü soğunculuğunu yaptıklarını anlattı. Çingene mânâya bir yol daha hak verdik. Üzerinde yapıldıkları toprak kanı, canı karıştırdığı olarak kazanan ünlü Türk neferinin ölüsünü bilmeyen, dünyada hiçbir şeyden nasibini almamış bu kansız millet, daha doğrusu bir sözle bu çakal sürüsünü içimizde tuttuğumuz anayurtta yer verdiğimiz için kendi kendimizden yüksündük, devlet adamlarımıza kızdık. Ve imanla bir kere daha dübündük ki: topraklarında yapmamak hakkı yalnız Türk'ün olmalıdır. Türk toprağında, köyde Türk köylüsünün malını yağma eden, başkalarını karmanolacılık yapan ve nihayet mezarında da Türk pehillerini (hem de en şanlı bir savaşın en ünlü pehillerini) soyan ve türlü işleri yapan adları taşıyan bu soysuzları artık aramızda istemiyoruz. Türk bünyesini mikroptan temizleyecek en güzel tedavi usulü: Katliâm *** Yine yola girdik. Suyumuz bitmişti. Bu bitiş bizi hayli yıprandırdı. Fakat pikayet yoktu. En zayıfımız olan, daima yorucu sandığımız Mehpare bile duraklarda kendisine verdiğimiz bir iki yudum şeker ve tozlu suya kanarak bir Türk askeri gibi yürüyordu. Saat birde Davut Bey çiftliğine vardık. Çiftlik harabeydi. Arnavut olan sahipleri Maydos'a inmişler ve burasını - tabii ki - bir arnavut olan bekçiye bırakmışlardı. Yıçte yine kanımızı donduran bir tesadüf... Balkan savaşında ordumuzu kancık arkadan vuran bir idrenç unsura biz yurdun yssız bucaklarında da raslıyacak mıydık? Buradan Arýburnu'na kadar köyler...

tesadüf etmiyeceğimiz için ekmek bulmak lâzımdı. Çiftlikte ise o gün için hazır ekmek yoktu. Arkadaşımız Musavver bu işi üze Kafile ilerde konaklıyacağımız yeri bulmak için hareket etti. Ben Musavverle çiftlikte kaldım. Musavver becerikli elleriyle ekmek işini başarıırken bugünkü Türk kadınının dübünüyordum: Bugünkü Türk kadını dünü tamamen silkip atmış deşildir. Bugünün Türk kadını var” diye haykıran cılız varlık deşildir. Türk kadını kalemini, kafasını kullanmayı bildiği gibi sırasında da sırtını taşımayı, kahpe kurpın yaralarını onarmayı ve yitit Türk çocuklarını yetiştirmeyi bilen yüksek bir yaratılıştır. Bugünün Türk kadını “beşikteki Türk çocuklarını sulh ninnileri söyleyerek büyüteceğiz” diyen Aliye Esat Hanım gibiler temsil etmez. Aliye Esat Hanım nihayet zavallı bir varlıktır, yoklukla müsavı bir varlık... Çünkü biz artık insanıyet ve barış deşil, milliyetçilik ve savı istiyoruz. İnsanıyetperverlik köpekliktir. İnsanıyet milliyetçilikle asla uyupamaz. İnsanıperverlik yüksek gurur ve haysıyet duygularına zıttır. İnsanıyetperverlik domuz katolik papazının ve sinsi protestan misyonerinin kendi alçakça maksatlarına âlet edindikleri bir tuzaktır. Hayır! Biz barışta da deşiliz. Biz savaşıyız. Barışçılığın ilân eden milletler sahiden mi barışçıldır? (Bu soruların adaları ipgal ediyor ve harıl harıl silâlanıyorlar? Hey gidi insanıyetperverlik hey!... Senin uğruna Hindistan inliyor. Senin uğruna Pimali Afrikada katliâm var... Senin için Amerikada zenciler yakılıyor... Ve, hey!... Senin için, kıyıl cennete varmak için Tüskistanı Azerbaycanda, Kırymda, Ural civarında Türkler açlıktan kırdırılıyor deşil mi? Hayır! Aliye Esat Hanımın ninnisi Türk çocukları zaman söylenmeyecek... Çünkü “Kadınlar birliği”ni kuran kadınlar Türk Kadınını temsil edemezler. Onlar dedikolarında devam ededursunlar... Türk çocuğuna ancak savaşılık telkin eden ninniler söylenebilir. Burada aklıma arkadaşım Tolunay’ın Talebe Birliğinin çykardığı “Birlik” adlı aylık gazetenin ilk sayısında çıkan piiri geldi:

YARININ TÜRK ÇOCUĞUNA Doğu giydiyse kara Yasla dolmamalıyın; Hayatınca yarınki Bir savaşı malıyın. Bu yarı can verdi Senin babanla ağan. Sana hız vermelidir Yıterip Kutluğ Kağan. Atıl’dan, Çengizden Yıldırım var kanında Tigin’in kılyıcı Fazla kalmaz kınında. Sakarya, Dumlupınar Hâlâ kıyıl akıyor, Bu akış dünü deşil Yarın da yakıyor kemiriyor Bin bir düzenbaz yağı Senin için tuzaktır Bil ki bu “barış” ağı. Budunun türesi Savaşmamak deşil bu gidip seni Yükseltmez... Eğildir!... Senin soyun bağlanır Oğluna yüce göğün; Hem Türk, hem savaşıyın! Yalnız bununla Musavver ekmekleri bitirdiği zaman güneş batmıştı. Yatacağımız yeri seçip çadır kurmak üzere önden giden kafileyi bulmak için kaybetmeden yola çıktık. Yolda arkadaşlarımızın, gittikleri yolları bize anlatmak için koydukları işaretleri bulduk. Ortalık karar sonra da uzaktan onların seslerini işittik: Buldukları tarafı bize anlatmak için hep bir ağızdan bağıyorlardı. Yürüdüğ. Kafile önce bir harmanda konaklayıp ve bizi bulmak için üç kıbiyi geriye gözcü yollamıştı. Uzaktan Mehparenin parlayıp sönen elektrikli görünce konağımıza yaklaştığımızı anladık. Bize Ali Dayı’nın harmanında konaklandığını söylediler. Davut Bey çiftlik beki gideceğimiz yerde bize bazı arnavutları salık vermişti. Naci, Ali Dayı onlardan biri sanarak salık aldığımız isimleri sor zaman Ali Dayı da bizimkileri arnavut sanarak atlatmaya çalışmış. Fakat sonra Türk olduğumuzu anlayınca hemen ağırlamış. Çünkü kan kanı çeker. Arnavut sandığı zaman kafilemizi buz gibi bir soğuklukla karşılayan Ali Dayı şimdi bize candan ikram ediyor. Ay ışığının altında konuşuyorduk. Ali Ağanın yüzü tam bir Türk yüzüdü. Vaktiyle İstanbul’da bir Türkistanlı bir Türk, İstanbul görmüştüm. Ben Oğuzca, o Özbekçe konuşmuş, anlaşıyordu. Yarı göçebe olan o Özbek Türküyle Ali Ağa’nın yüzleri benziyordu ki... Türk ırkı, Türk kanı Orta Asya’da da, Trakya’da da kendisini gösteriyordu. Bu, tek de olsa, Türk ırkının dayanıklı, sarsılmaz varlığına en büyük tanıtı. Konuştuk... Ve birbirimize ışındık. Çadırımız ancak beş kıpi alıyoruz soğuk geçti. Sarılmış olduğumuz battaniyelerimizin altında titredik. Sođuða hepimizden çok dayanıklı olan ve örtünecek battaniye bulamadığı için yalnız ceketleriyle yatan Tolunay bile çok üpümüştü. Geceleyn korkudan ateş de yakamamıştı. Bu korkumuz “büyük” denilen bir nevi büyük örümceklerden geliyordu. Bütün bu havalide pek bol bulunan bu örümceğin sokar sokar öldürdüğü bile söyleniyordu. Kirte’de Mehpare bunlardan bir tanesini öldürmüş ve hayvanın manzarası bile bizi tiksindirmiş de ürkmüştü. Ali Dayı bunların insanı öldürmediğini ama çok acı çektirdiğini, ateş bulunan yere geldiklerini söylemişti. Yanımız amonyaktan başka ilaç olmadığı için ihtiyatlı hareket etmiş ve bunun için ateş yakmamıştı. Sabah erken kaktık ve yola erkekle 300 metre kadar ileride mataralarımızı doldurduk, sonra Çınav ovasını bırakarak “Kabatepe”ye doğu yol aldık. Burada hâlâ bozulmamış cepaneliklere, birbirine karışmış irtibat yollarına ve tel örgütlere rasladık. “Kabatepe”ni denize inen etekleri o kadar güzel bir kumsalla bağlanıyor ki... Sahilde yemek yedik, denize girdik ve dinlendik. Sonra en kanlı savaşıra sahne olan, düpman siperlerinin 10 metre kıynımıza kadar sokulduğu Kanlı Sırta tırmandık. Savaş tarihinin en kanlı bu damga bu sırta okadar yerinde verilmiş ki... Yer yer aranmış, bütün kemikler toplanmış olmasına rağmen yine siperlerde kalkan taslarına ve kalın kemiklere raslıyoruz. Bunlar muhakkak ki Türk kemikleri... Vakıya bu siperler müteaddit defalar düpmana geçirmiş Fakat onlat siperleri bir bir tarıyarak kendi ölülerini toplamışlar, bir türlü anlıyamadığımız duygularla yaptıkları âbidelerine gömmüş savaşı girmiş olması itibariyle bu erlik meydanını daha iyi tanıyor, siperlerin yaklaştıkları yerleri gösteriyor, düpmanın tutunduğu hakkında izahat veriyordu. Yalnız Kanlı Sırta iki saat kadar oyalandı. Küçük bir tümsekte İngilizlerin mavzerle ateş için kullandıkları çelik kalkanlara rasladık. Bu kalkan topraða altında uzanan iki sivri ayağıyla saplanıyor ve ortasına gelen kapaklı bir delikle işliyor yarıyordu. İçlerinden bir tanesini seçtik. Bu biraz güç olmasına rağmen bir sopaya geçince iki kıpi tarafından taşınabiliyordu. İstanbul’a kadar getirmek ve içinde bir bapkası bulunmadığını hatırladığımız askeri müzeye armağan etmek istiyorduk bize: bunların bir kısmını İngiliz siperlerine girdiğimizde talan ederek kendi hatlarımıza getirdiğimizi ve düpmana karşı kullanılmı anlattı. Yarı saat daha tırmanarak “Lonpe” adlı (tek çam manasında) bir âbideye geldik. Bunun iki bekçisi vardı. Birisi Türk, diğeri çerkes... Türk bekçisinin adı Kadri çavıtu ve Kilitbahirli bir askerdi. Gece konuğu olduğumuzda bize gittiği savaşı hikayeleri anlattı. Diğeri çerkesti. Ve biz o gün bir kere de çerkes sözüne kandık. Elimizdeki kalkanı bırakmamızı, Mehmet Çavıpta bunlardan bir çoğuna raslıyacağımızı, yok yere yorulmamamızı söyledi. Riyasız, yalansız, her türlü kötü histen uzak dakikadaydı. Kabul ettik. Mehmet Çavıpa vardığımız zamansa bunlardan çok aradıysa da bulamadık. Bir kere de bir çerkesi bulamadık. “Lonpe” âbidesinin yüksekliği ancak 8-10 metre kadardı. Fakat mezarlığı çok büyüktü. Ve muntazam bir planı malikti. Burada diğer âbideler de görülmeyen bir bapkalık daha vardı. Üzeri haç işaretli geniş sütunun içi boş ve loptu. Buraya diğer müteaffın, riyakar havası sinmişti. Bilmem kaçınca defa olarak yine kinle dolduk ve taşmamak için buradan çabuk ayrıldık. Savaşın buçuktu ve biz Mehmet Çavıpa dördü yirmi geçe vardık. Türk topraklarının öz oğlu, kahramanlığın ta kendisi olan Mehmet Çavıpa gösterişsiz ve bozuk bir taşın önündeki mütevazı toprağın altında yatıyor. Kendi topraklarımızın üzerinde yendiğimiz düpman âbideleri yükselirken kahraman Mehmetçiklerden biri olan Mehmet Çavıp dünyadaki mütevazı hayatına çok benziyen pimdiki yarı sonsuz uykusunu uyuyor. Mehmet Çavıpın türbesini görünce ve bu bakımsızlık ve gösterişsizliğin karşısında irkildim. Arkadaşım

karımdan, kardeşlerimden ve en yürekten yoldayımından gizlemek istediğim göz yaşlarımı saklayabilmek için arkamı döndüm ve rüzgara verdim. Bu kahramanlık toprağında yürekler bütün safiyetiyle temizlenir ve birbirine açılırken, ben göz yaşlarımı arkadaşlarımdan saklamak istiyordum. Düşündüm ki dünyada kahramanlıkla hiçbir yakınlıydy, hiçbir münasebeti olmayan düşman abideler yapılırsa Mehmet Çavuş için ne dikilmeliydi?... Beynimin içinde dev gibi düşünceler birbirine takılıydı. Mehmet Çavuş kahramanlığıny bildiğimiz erlerden biriydi. Ya kahramanlığıny bilemediklerimiz? Ya hiçbir iz bırakmadan şehit düşen milyonlarca kahraman için neler yapmalıydık?... Mehmet Çavuş!... Bozkırların kanını taşıyan asil er!... Senin için göde yükselmiş mermerin üzeri altınla yazılsa yine senin büyük hatıran saygılanmış olmaz... Sen zaten atsız kalmaya mahkumdun... Senin hiçbir karşılıksız beklemeden vazife için ölüme atılman damarlarındaki kanın temiz cevherlendi. Senin her yerde bol bol akmaya alıymış olan kanın, Türk kanıyla bol bol sulanmış olan bu topraklarda vazife için hatta vazifenden daha yüksek bir pey udrunda, yabancılarla kanına karşı son damlasına kadar zaten akacaktı. Sen bunu yaparken köyünden uzakta sessiz ve unutulmuş kalacağını ve bunun için yüksünmüyordun. Mehmet Çavuş sana abide mi gerek?... Senin büyük adın sana yazılmış en güzel destan ve kahramanlar yurdu olan yine Türkün kanıyla yoğurulmuş Türkeli de senin için en büyük ulu abide değil mi? Türk çocuğunu her yürekten anıp babına dikilecek beyaz tabla kazılı kitabelerden daha özlü değil mi?... Sen Türksün ve bu toprağın malıydın ebedisin, sana tahtan abide gerekmez. Gözlerimiz doldu, başlarımız önümüzde uzaklaşıyoruz. Ey Mehmet Çavuş, Mehmet Çavuş ey adsız ölümler siz de büyük adlı GAZİ kadar ölmeyeceksiniz. Oturduk ve içlendik. Mehpare, kim bilir, belki de kendisini avundurmak için, bu abidedeki tevezuu çok beğendiğini söyledi. Kim bilir, belki de kendisini kandırmak istemişti. 25-30 metre ileride yine küçük bir İngiliz abidesi... Yine üzerinde şu satırlar sızıyor: “ebedi” olanlar... Türk topraklarında ne oğul temenni... Derhal “seferberlik ilan edildi, onlardan teki kalmaz evlat” diye kükreyen mert köylüyü hatırlıyoruz. Artık yolumuz hep yok. Dar boğazlardan, tozlu sırtlardan Arýburnuna iniyoruz. Burada 5 - 10 evli bir balıkçı köyü var... Bu köyün sakinleri hep abide bekçileri... Başlarında bir beyaz rus varmış... Burada bekçilerden toplu olarak abideler hakkında izahat istedik. Tam 31 tane saydılar. Yedikleri tokadı unutmamak için 31 abide çoktu fakat adlıklarını kahramanlık dersini hatırlatmak için biz bunları az bulduk. Arýburnu ihraç iskelelerinde daha hurda halinde demir enkaz var. Bunlara güler baktık. Bugünün iktisat kongresini toplayan İngilteresi 18 yıl sonrasını düşünse idi dün muhakkak ki bu garabette bulunmazdı... O gece ikinci olarak köyde yattık. Misafir sever Türk bekçilerinden ikisi bize kendi barakalarını verdiler. Ve bu defa dýparda onlar ayazladılar. 8 Ağustos sabah erkenden hazırlandı. Düşmanın ihraç iskelelerini bir kere daha gözden geçirdik ve sonra yeniden Mehmet Çavuş abidesine doğru tepeye tırmanmaya başladık. Tabiat buradaki araziye korkunç denecek gibi oymuştu. Abidelerin bekçileri dün gece bize sağda yükselen bir uçurumun hikayesini anlatmışlardı. Askerlerimiz tarafından denize doğru sürülen 300 İngiliz bahr bu yalçın yarı, Türkten daha az tehlikeli bularak kendilerini buradan aşağı atmış ve tabii hepsi ölmüşlerdi. 300 kibinin bir çocuk ile kendilerini koruyamamış bopluda salıvermeleri hazin bir kahramanlık (!) hikayesiydi ve bizi güldürdü. Yarıları tırmanırken o güçlük çekiyorduk. Düşman buralarda tutunabilmek için kim bilir ne kadar kıyılmıştır. 40 - 45 dakika yükseldikten sonra Mehmet Çavuşu ikinci olarak ziyaret ettik. Burada mermi ve güleden daha fazla msket ve kurpuna raslıyorduk. Mehmet Çavuşta çok kalmadık ve yolumuza ilerledik. Saat 11’de Conk Bayırının en hakim yerine gelmiştik. Bu nokta yarımardan sağ ve sol cenanını kamilen görüyordu. Her iki taraftan da denize bakabilen bu yerde de bir düşman abidesi yükseliyordu. Takriben 16 metre yüksekliğinde Yeni Zelant abidesi... Ve pimal yüzünde şunlar yazılmıştı: IN HONOUR OF THE SOLDIERS OF THE NEW ZELLAND EXPEDITIONARY FORCE 8 TH AUGUST 1915 *** “ FROM THE UTTER MOST ENDS OF THE EARTH” Türkçesi : Yeni Zelant sefer kuvvetli askerlerinin şerefine, 8 Ağustos 1915. dünyanın sonsuz uçlarından Bu yabancılar için abide dikiliyordu? Uzak yerlerden geldikleri için mi? Bunlar bir zafer mi kazanmışlardı? Her yerde gördüğümüz gibi irili ufaklı İngiliz mezarlarının üzerinde onların “ebedi hatırası”ndan bahsolunuyordu. Halbuki onlar buna layık ne idi? Çok acı şeyler söylememek için haydi böyle diyeyim: Ey dünya... Sen çok karsız ve çok nankörsün... Buraya bakan bekçi gece aşağıda görmüştük. Tekrar konuştuk ve bize yakında buraya bir Türk neferinin geldiğini, yaralandığını yerleri gezdiğini, bu toprak alarak döndüğünü söyledi. Bu asker savafta kolundan yaralandığı için kol kemiğini çıkarmışlar, şimdi kolu dönülmüş, baktığımız ve kendisinin kanını, silah arkadaşlarının canını verdi toprakları kutlayan bu adsız askeri gözlerimizle selamladık. Bayırında 2 saatten fazla kaldık ve bu düşman abidesinin kenarına onların sağır kulaklarına bir daha duyurmaya çalışarak çavuşun sesini okuduk. Yeniden yola çıktığımız vakit gök bulutlu ve güneş yoktu. Conk Bayırını ile Anafarta arasını birleştiren çavuş vadilerle dolu... Her tümseği döndükçe sırttan anzak abidesini bundan sonra ta vapurla Nara Burnunu dönüncüye kadar kaybetmedik. Bayırdan yarım saat kadar uzaklaşmıştı ki Kurt Geçidi göründü. Buraya bilmiyoruz için Kurt Geçidi demişler... 16 metre kadar uzanan ancak yan yana iki kibinin geçebileceği bu geçit de batıdan Anafarta ovasına hakim... Doğudan da Kanlı Savaş oldukça iyi görebiliyor. Geçidin manzarası çok korkunç... Havanın kapalı olması da solda uzanan ovayı daha esrarlı gösteriyor. Geçidini dolanınca uzaktan büyük Anafarta köyünün eski değirmenleri göründü. Bu tepeyle köyün arasında ince bir yol uzanıyor. Susuyoruz, yalnız Mengüç elindeki müzika ile mırıldanıyor: Açıldı kale yolu, Göründü Gelibolu. Býrak deniz gideyim, Oras dolu. Birden yolun bir meydana açıldı göründü. Sellerin büyük oyukla kazdığı bu meydanın solunda daha ancak bir yılın dayanabilecek bir eski mezar vardı. Yri taşlarla tutturulmuş olan bu mezarın altını su tamamen oymuş... Dikkatle okuyoruz. Bu da kanını yurdu yapmak için seve seve dökmüş bir Türk ođlu... Bu da tarihin kaydetmediği, fakat başlı başına bir tarih olan e birisi... Hayati Efendi... Mezar taşının üzerinde şunlar okunuyor: 27 Temmuz 1915’de İngilizlerin fâik kuvvetleri karşısında avuç bölüdüyle müdafaa ve kahramane şehadetiyle ibka-yi nâm eden kal’e istihkâm taburu bölük 4 kumandanı Yahya Ha Efendisinin mezarıdır. Yarım saat kadar daha yürüdük. Artık birer birer kahramanları arkada bırakıyoruz. Dudaklarımızdan aynı türkü dökülüyor: Yürü yürü al bayrak: Kan ve ölüm saçarak Seslerimize tiz bir çocuk ağlaması karşıyor, bir diğeri de ana haykırarak alabildiğine kaçıyor. Adlıyan küçük oldu için kaçamamıştı. Onun acı acı ağlaması harmanda çalışan kadınları anası oğluna sarılırken bize de kim olduğumuzu sordu. Kısaca anlattık. O zaman gözleri dolarak küçüde baktı: Babası da, de önce kazayla patlayan bir mermiyle şehit oldu. Etrafımızdaki halka yavaş yavaş büyüdü ve konuparak köye doğru yürüdük. Büyük bir çok kasabaları geride bırakabilecek kadar dolu. Köyün tek kahvesinde bizi karşılayan köy mualliminin, çyplak bacaklı, açık k k kesik saçlı kız arkadaşlarımızı yardığımız köy imamının ve köye tamamen hakim bulunan muhtarın elinde ipleren bu yur okadar kutlu ki... Biz az dinlendikten sonra muallimden bize mektebi gezdirmesini istedik. Sevinerek kabul etti. Küçük bir tepede yükselen mektebe girdiğimiz zaman hiçbir şey söylemeden, fakat aynı şeyi duyarak birbirimize baktık. Ve en büyük inkı hakikaten köylerde başkaldırıldığına bir kere daha inandık. Koridorun karşısında Gazinin büyük bir resmi var. Büyük Anafarta

bu resmin gücü burada anlatılmıyor. Köylüler onun Çamtekedeki konağın, geçip gittiği yolları büyük bir saygıyla anıyorlardı. M... sınıflıydı. Bol ıyıklı ve mıztaam bir sınıf... Mektebin ip odası da çok güzeldi. Bir köpede yerleştirilmiş Bomba ve Mermi kole... heyecana getiriyordu. Muallimden bunları nasıl bulduğunu sordukumuz zaman dürüst ve ađr: Bazı günler çocuklarla küçük ge... yaptıklarını, bu gezintilerde hem bu savaşı artıklarını topladıklarını ve hem de onlara izahat verdiğini anlattı. Buradan dönüp... kahvesinde otururken içimizden birisi köyün en yaşlısının kaç yıllık olduğunu sordu. Bunun bir kadın olduğunu ve 120 yaşını bulduğunu söylediler; görmek istedik. Köyün koca ninesi yakında oturuyordu. Evi, yanında bulunan diğer bir evle beraber düğ... güllerinden arta kalan iki ev olarak anılıyordu. Koca Anafarta köyünde sağlam kalan iki ev... Nine bizi sadece Ýstanbul ve misafir olduğumuz için güler yüzle karşıladı. Fakat oralarda niçin bulunduğumuzu öğrenince ağlamaya “beni de götürün evlatlar” diye sızlanmaya başladı. Bize iki, üç yıl önce arabaya binerek Mehmet Çavuşa kadar gittiğini, orada mevlüt okutduğunu anlattı. Nice yavuz kibarların kanını içen, topraklar bir defa da ihtiyar ninenin göz yaşlarıyla sulanmıştı. Ona dönme... olduğumuzu, Mehmet Çavuşu geçtiğimizi söyleyince üzüldü. En candan sözlerle seneye bizimle geleceğini, kendisini unutmama... tenbih etti. Ey Türk genci! Bu asırlık insan bakıyesinin ağzından dökülen sözler bize ne kadar geciktirdiğimizi çok acı olarak anla... de daha bu ipe bağlamadığın için utandırmayacak mı?...

***

Gece ay ıyıkında konurken köylülerden savaşı girmiş olanları zorluyor, onlara erlik hikayeleri anlatıyorlardık. Yetmiş yaş... söyleyen “Emin Dayı” okadar heveslenmişti ki anlatırken yerinde durmıyor, heyecanlanıyordu. Emin Dayı yaşlı... olduğu için askere hükümet tarafından alınmamış, gönüllü gitmişti. Bir gece yine yaşlı bir arkadaşıyla düğman siperlerine kada... oradan yüklenebildiği kadar cepane ve tüfek almış sonra kan içinde geriye dönmüştü. Köyden daha başka gönüllüler de olup ol... sorduk. Hepsi birden cevap verdiler: Avcı Hüseyin.. Bu da çok yaşlı bir adammış. O gece harmanda olduğundan biz göremedik fakat anlattılar. Avcı Hüseyin bir gece silahıyla ilerlemiş. Bir su başında silahsız yedi İngiliz neferinin su aldıklarını görmüş. Y... önüne katarak esir almış ve geriye getirmiş. Avcı Hüseyin’in lafı geçerken küçükler birbirine sokuluyor, delikanlılar heye... doğruluyor ve anlatan sesini yükseltiyordu. Avcı Hüseyin köyün kahramanlık ilahı gibi bir peydi. Ve köy ondan öyle güzel bir kahramanlık dersi almıştı ki... Zaten köy halkının çoğu savaşı insanları ve çoğu da 27 veya 57’nci alaydandı. K... çocuklarına soruyorduk: oğlum büyüyünce ne olacaksın? Bunların en tabii bir şekilde yan gözle bakarak ve çantalarını taşıyarak, ma... süzerek “Asker” demeleri okadar hoştur ki... Muallime talebelerinden ne derece memnun olduğunu sorduk. Hepsi iyi çocuklar dedi. Hakikaten hepsi iyi çocuklardı; küçük yaştan asker olacaktı diye haykıran iyi Türk çocukları... Derhal “ne olacaksın?” denildiği zaman sinema artisti diyen, kafasına zehir akıtılmış bazı zavallı behir çocuklarını hatırladık. Askerlik aleyhtarlığının henüz köylere kollarını uzatmadığını sevinçle duyduk. Ve bir kere daha vazifesini bir bütün olarak duy... yapan köy muallimini kutladık. Diledik ki bütün muallimlerimiz böyle olsun. Türk çocuğuna yalnız ve her peyden evvel iyi bir ask... olabileceğini ağılasın. Fakat ne yazık ki bu muallim haksız olarak bu yıl da terfi hakkından mahrum bırakılmış ve azı olarak vazifesine inkisar karıştırmış. Gece bize köyün misafirhanesinde yemek hazırlamışlardı. Başıta muhtar ve imam olduğu halde misafirserverliğin birer örneği idiler. Yemekten sonra köyün nüfus ve hasılat defterini gördük. Büyük Anafarta köyünde 104 ev ve... vardı. Bunlardan üçü yahudi idi. Bunu haber veren muhtarın yüzünde okadar derin bir yas görünüyordu ki... Yahudinin ne ip gör... sorduk: Bakkal dedi. Hepimiz acıyla irkildik. Hâlâ mı sen bezirgan? Hâlâ mı Türk’ü maddi olarak kemirmeğe yeltenmekte... Ama iyi bil ki bu senin son kımıldanışındır. Artık ne Türk behirisi ve de ne Türk köylüsü daha doğrusu damarında temiz Türk... senin elinde oyuncak olmayacaklardır. İşte senin köyündeki fazlalığından, mikropluğundan kederle bahseden köylü... Sanır m... seni daha uzun zaman topraklarında barındıracaktır. Defterleri gözden geçirdikten sonra bize bayrağımızı da gösterdiler. Bu... bir Türk bayrağıydı; gönlümüzün dilediği gibi, behirlerin baştan savma bayraklarına hiç benzemeyen bir bayrak... Anafarta köyü... noktadan da çok üstün... ***

o gece yola çıktığımızdan beri ilk olarak temiz ve rahat yataklarda yattık.

***

Sabah sekizde uyandık. Bize büyük bir çömlek sıcak süt getirmişlerdi. Kahvaltıdan sonra küçük Anafartaya ve Kireçtepeye k... çıkmamayı gördük. Fakat vapur günümüze az vardı. Vaktimiz hesaplı olduğundan ikinci vapura da kalmak istemiyorduk. Kire... çıkmamaya gönlümüz razı olmadı halde mecburen gelecek yıla bıraktık. Ve koca nineyle helallastık. Sonra yüklerimizi sırtı... Köylülerin kalabalığı arasında yola koyulduk. Onlardan uzaklaşırken imamdan öğrendiğimiz bir parkıyı söylüyor, ellerimizle s... gönderiyorduk. O gün öğleye kadar yolumuz düz ve hadisesiz geçti. Öğle yemeğini bir su başında yedik. Ve saat 3’te Kurucadere köyüne vardık. Bu köy 5-6 evli ve 15 nüfuslu idi. Sulak bir harmanda mola verdik. Harmanın sahibi Ýsmail adlı bir köylüydü.. ilk sözümüz hangi cephede bulunduğunu sormak oldu. Ondandan sonra da ihracın ilk gününde ve sabahtan yaralandığı olarak Mısır’a götürüldüğünü, dört sene orada kaldığını anlattı. Kolundaki kurban yaralarını gösterdi. Ona tahmini olan... atıldığını ve bu kurbanların isabetli olup olmadığını sorduk. Böyle böyle 50-60 tane atıldığını ve karşıda kum gibi kaynayan düğ... muhakkak ki birçoğunu devirebildiğini söyledi. Ona alayında çok kahraman askerler var mıydı? Diye sorduk. Gülerken dudağın... galiba biraz da kasıyla yarasıyla oynyarak “en kötüsü bendim” dedi, “hepsi benden yavuz kibarlar”... Gözlerimiz parlayarak köylü dayıya baktık. Yaptığı erlikle öğrenmiyen, yurt için ölümü vazife bilen bu Türk oğ... gönlüden uluğladı. Kurucadere köyü ile Maydosun arasında tarlalar içinde uzayan ince bir yol var. Bu yolda da iki kolu olmyan... kara sakallı bir yiğite daha rasladık. Merhaba dayı... Merhaba evlatlar... Kaçınıcı alaydaydın? 27... Yine ilerliyoruz. Artık Maydo... görünüyor. Burada yangından yeni kurtulmuş bir derbederlik var. Deniz kenarında biraz dinlenmek istedik. Yanımıza yaklaşan... pişmanca bir zat (ki sonradan belediye reisi olduğunu anladık) bizi belediye dairesine davet etti. Kabul ettik. Burada da aynı güler yüzü gördük. Belediye Reisi Bey bize Mehmet Çavuş abidesinden ve yılın bazı günlerinde kamyonla yahut otomobille zi... gelenlerden bahsetti. Burada da çok az kaldık ve bir saatlik yürüyüşten sonra Kilitbahire döndük. Biz geceyi burada geçirmek istiyorduk. Çünkü motorumuz bizi ancak Cuma günü sabahleyin Kilitbahirden alacak ve saat birde kalkacak olan vapurumuza yetiştirecekti. Kendimize yer temini için jandarma kumandanını görmek üzere iskeleye indik fakat kumandan Çanakkale’ye geçmişti ve geç dönecekti. Bu sırada kumandanın ailesini getiren beylik motor geldi. Ve bizi karşıya geçirmeyi teklif etti. Motorla Kilitbahirden ayrılrken haykırıyoruz:

Korkma açıl ben yurdum, Dağlarda ordu kurdum, Açık denizlerine Süngümle kilit vurdum. Kurarak Kurultay Alacağz Altay’ü. Japon, Çin, Rus demeden Çekeceğz biz yayı.

Arkadaplarıymın içlerinden gelen hız kuvvetleniyordu. Tolunay'ın bu parçasını sanki karpılarından Gazi'ye hı edermiş gibi söylüyorlardı:

Asyrlar bize yaptır, Kemal ölküye yaptır, Bize yol göster Kemal, Anayurda ulaştır.

Karpımızda Çanakkale uzanıyor. Pimal yüzünü örten tepede beyaz tahta 18 Mart 1915 tarihi yazılı... Cenup yoluna bakarken sırttaki tarih buraya gemisiyle giren her İngiliz ve Fransız kaptanına daima bunu söyleyecek : "Siz buradan ya dost olarak, yahut da kallepçe geçebilirsiniz... Gücünüzle, asla!" 18 Mart 1915, Türk kanının yarattığı bir gün... Ne pahasına olsun saldıran düpmanın çelik yürekler, yalçın dayanıklar karpısında eridiği, kırdığı gün... Türk'ü bir kere daha tanıyan kere daha kudretle yapatan bir gün: 18 Mart 1915... Karpı sırtlarda yalnız Türk'ün olan, son Türk dünyada yaparken Türk tapıyacak olan karpı sırtlarda kırmızı tuğlayla kıyıl bayrağımız gözüküyor... 18 Mart 1915 ve bayrağımız... Bu iki sırt arası yükselen abidelerine rağman edilen, kızarın düpman bapları... Bunları görür gibi oluyoruz ve yine haykırıyoruz: Yürü, yürü a ve ateş saçarak! Ünümüzü yayıyor Kancık düpman kaçarak....

Bu defa Çanakkale'nin pimaline çıkıyoruz. Ve behri baptan bapa geçerek iskeledeki bir kahvede dinleniyoruz. Batan karpı sahili kıyıda boyuyor... Uzakta Conk Bayırında içi kara dıpy beyaz anzak abidesi silüet halinde gözüküyor... Conk Bayır düpman abidesi... Batan güneş karpı sahilleri kana boyarken, yükselen düpman abidesi de Türk günüllerini kıyılaştırıyor.

***

O geceyi Çınarlı denilen küçük bir çınar ormanında geçirdik. Ertesi gün ve geceyi de Çanakkale'de mecburiyetinde olduğumuzdan kendimize daha iyi bir yer aradık. 10'dan itibaren Hamidiye tabyalarındayız. Birer kahramanlık kaynağı olan Hamidiye tabyaları... Burada sıralanan topların tapıdığı kargaşalık tâ mütareke senelerinin düpmanın erlik gücü yetmedi düzene bapvurarak kullandığı silahla yine kendi alına vurduğu kara damga... Türk'ün çelik yüreğini paralamadığı gü topların manlılarını paralaması... Bu tabyalara bakan Türk genci yine haykırıyor:

Batıya varacağız, Palon'u alacağız, Atilâ'nın gücünü Biz de tanıyacağız. 10 Ağustos sabahtan akşama Hamidiye tabyalarında geçirdik. Bugün gönlümüzde cephe gerisinde sıra bekleyen askerin heyecanı vardı ve mırıldanıyorduk:

Durma savaş Altayım Yakında oradayım, Bir elimde bayrağım, Bir elimde de yayım.

Vapurumuz 11 Ağustos Cuma günü saat 13'te kalkacağı halde bizi 18'e kadar bekletti. Çanakkale'den ayrılırken hepimizin gönlünde vazifesini yapmış insanların huzuru vardı. 12 Ağustos cumartesi günü yine vapur bizi Sirkeci'ye çıkardı. Seyahatımız iyi ve iyi olduğu kadar da içimizi sızlatan duygularla bitmişti. Anadolunun, Papealinin güzelliğini gözle gördükçe, erliğini o günleri yapayanlardan dinledikçe kanımızdaki savaş ateşi daha kuvvetle alevleniyordu. Kö göz yapıları Mehmet Çavuşların topraklarını sularken "Kür Pağıların, "Apu Han"ların eridiği yurt pa neden bu göz yapılarından pay alması? Bu toprak, kendi sessiz bağında kaç bin Mehmet Çavuşu saklıyor? Biz toprağı bunu seviyoruz. Orada bizim atalarımız, kanımız, mazimiz, her peyimiz duruyor. Toprak!... Bizim torağımız!... Bizim toprağımız ne Edirne'den Sarıkamış'a kadar uzanan yer mi?... Hayır... Türk sesinin geldiği, Türk yüreğinin çarptığı her yer bizi topramızdır... Bütün Orta Asya bizimdir. Yalnız copkun ırmağlar değil, dünyanın en kahraman ordularını da tapıran, adsız yiye yetiştiren Tanrı Dağının kaynakları bizden başka kimin olabilir?

"Alp Er Tunga'nın hayal olmuş vücudu oradadır... Kahraman kadın "Tomiris" de orada yatıyor... Orada "Mete'nin toprak olmuş vücudu yok mu? Panlı "Tolun", büyük "Bumın" ve "Ystem" dahi "Tonyukuk" orada gömülü değil mi?... Türk birliği için yırtınan ve bu uğurda ölen "Tigin" Orta Asya'da yatıyor mu?... "Moyunçur" bu toprakta yetipen erlerden bir tanesi değil mi?... "Çingiz" in gizli mezarı, "Temür"ün ulu türbesi de aynı toprakta bulunmuyor mu?...

"Tuğrul" ve "Alp Arslan" o toprağın birer kimsesiz oğlundan başka bir pey midir?... Bütün bunlar, bu bu panlı peyler, bu kavgalar, savaşlar yani mazi... Mazi... Biz bütün gönlümüzle sana bağlıyız... Çünkü sen yalnız geçmiş zaman gelecek zamanı da gösteriyor, gelecek günler için bize hız ve iman veriyorsun... Ey panlı mazi!... Ey büyük atalarımızın tarihe zafer destanı! Burada sana söden soysuz köpekler de yetipmiyor değil... Fakat onlar bu ırkın, bu toprağın malı olmayan sefiller!

Onlar "dün yok, bugün var" derler... Çünkü piçlerin dünü olmaz. Çünkü onların dünü karadır... Tarihimizi Lozan'la baplatmak isteyen sefiller de çykar, Lozan'dan öncesini Osmanlılık diye tanıyır. Halbuki Lozan nedir?... Büyük Türk tarihinin herhangi bir yapı!... Ey hukukçu efendiler!... Ey hukuk profesörleri, ey hukuk talebesi!... Lozan bizim tarihimizin en panlı sayfası değildir... Eğer tarihimizi bilmiyorsanız cehaletinizden utanın... Eğer bildiğiniz halde kasıtlı değiptiriyorsanız dalkavukluğunuzdan yüzünüz kızsın... Siz her yıl Lozan barışının imzalandığı günde toplanır, bapınızda yahudi dönmesi halde bugünü kutlar, sulhunun Avrupalılarla müsavi partta imzalanan ilk muahede olduğunu haykırarsınız... Siz yalan söylüyorsunuz Lozan Avrupalılarla müsavi partta imzalanan ilk muahede değildir! Avrupalılardan toprak alarak, kırallarını haraca bağlıyarak, kumandanlarını önümüzde diz çöktürerek imzaladığımız muahedeleri ne çabuk unuttunuz?... Lozan ancak "Sevr" edildiği zaman büyük bir kıymet alır... Yoksa Lozan baplı bapına alındığı zaman hiçbir vakit bir zafer değildir... Evet!... Daha "Süfera-i saltanat-y seniyyeden" diye imza atan hocanız için cumhuriyet devrinde Lozan başka türlü anlatmaya imkan yoktu. Çünkü o saltanatın kölesi olduğu gibi cumhuriyetin de kölesi olmak mecburiyetindeydi?... Fakat ya siz?... Ya siz gençler?... Eğer siz Lozan'ın ne demek olduğunu anlamak istiyorsanız ve gözleriniz Lozan muahedesine tanındığımız ecnebi mekteplerini görmüyorsa Çanakkale savaşının olduğu yerlere gidin... Abidelerini ve abidelerimizi görün. Türk yurdunun e kutlu parçasını İngiltere haline sokan manzaraya bakın. O mukaddes topraklarda insanın içinde riya kalmıyor. O riyasız dakikada hükmünüzü verin! "Lozan avrupalılarla müsavi partta imzalandığımız ilk muahededir" demek şimdiye kadar esir hayatı yapmış olduğumuzu kabul etmek demektir. Yalandır efendiler!... Ya bilgisizsiniz, ya da dalkavuksunuz! Biz Lozan muahedesine topraklarımızın büyük bir kısmını kaybettik. Boğazları herkese açtık. Buraları tahkim etmemeyi kabul ettik. Yçi propaganda yapan alçak papazların mekteplerine müsaade verdik. Ve... Vatanımızda düpman abidelerinin yükselmesine razı olduk. Sizin kutluladığınız Lozan bu mudur? Milli hayatta, milli düpüncede kanaatkarlıda miskinlik derler. Bu kadarını ebedi bir zafer gibi kabul etmekle miskinleptiğinizin farkında mısınız? Türk gençliği! Seni çağırıyoruz: Her yıl askeri yürüyüşle oraya giral ve öç duygusu besle... Her peyden önce asker olduğunı unutma! Madem ki Türk'sün, askersin! Medeni hayattan

bahseden züphelere, barıptan bahseden kansızlara, maziyi inkar eden namussuzlara inanma! Millet, kan demektir. Damarlarındaki asil kanda Türklük varsa zaten savaççılığın duyacak ve isteyeceksin! Çünkü: Savaş ve barış veren ne hüküm devlet adamları, ne millet meclisleri, ne muahedeler ve de ittifaklardır. Savaş ve barış veren, onlardan daha yüksek kuvvetlerdir. Yani: milletlerin olma ve ölmesinin ezeli kanunlarıdır. Bunun için her peye ve her peye rağmen milletler savaşa hazırlanıyor. Unutma ki dünyada en iyi müdafaa taarruzdur. Kat'i netice taarruzla alınır. Dün ordularına ilk hedef olarak Akdeniz'i gösteren GAZI elbette pek yakında ikinci hedefi de gösterecektir. İlk hedef Batıda idi. İkinci hedef Doğuda olabilir, Sen bu savaşta kanını akıtmak ve ölmekle mükellefsin. Unutma ki: En büyük kahramanlık göz kırpmadan saldıryp bir dönmektir... Seni toprağın, seni mazi çağırıyor.

*** TOPRAK & MAZİ Gel arkadaş, gel seninle az dertleşelim: Okuyarak hayat denen koca kitabın Gönüldeki yaraları biraz dşelim. Gömdüm kara topraklara melekten iyi, Perilerden nazlı, güzel bir sevgiliyi. Derin derin sızlıyor gönlüm yaram, Bana artık her saadet olmuştur haram. Beni sardı kefen gibi maziin tülü, Yere batsın bu toprakla bu korkunç mazi! Orda çünkü sevgilimle sevgim gömülü... Hey arkadaş sözünü bil, hem kendine gel, Bahtiyarlıklara olmaz ölümler engel. sevgili kız sende aldysa toprak Bun a katlan, toprak için çünkü bu bir hak! Hem yaratan, hem büyüten toprak bizi, Üzeri ipitiriz ilk ninnimizi; Fıpkırttı serin sular bize can verir; Ormanları gönlümüze heyecan verir. Hey arkadaş sende insaf duyuyor yok mu? Sana her şey veren, seni büyüten toprak Senden bir tek kız aldysa acaba çok mu? Doğup ölmek... Millet için bunlar bir hızdır, Toprak bizim beğdimiz, mezarımızdır. Toprak bizim anamızdır... İnsan yasına Kapılarak nasıl sövün anasına? Hakikat ne bu göklerin derinliğinde, Ne suların parane serinliğinde... Aristonun mantığında zerresi yoktur, Fisagorda, Eflâtunda nebzesi yoktur. Mefkûreler âleminde olunca kıtlık Kafaların içerisinde başlar çyftlik: Bir budala & yeter! diye haykırır, Bir it çykar &proleter! diye haykırır! Bir hayvanda hâkim olur cinsî heyecan, Froyd denen yahudiye gider verir can... Kimi kördür... Kendisine büyük gelir pek Lenin denen o maskara vatansız köpek... O ne felsefe ne de &din!inde, O, toprağın asırlardan beri içinde... Hakikati bulmak için onu epmeli, Yükselmekten bir şey çıkmaz, derinleşmeli... Göde doğru yükselenler bir gün yorulur, Derinleşen hakikati toprakta bulur. Bu ne babı, ne de sonu olmyan toprak Gömdüğümüz vücutlardan gıda alarak Bize hayat bize tarih, mazi yaratır. Mazi köhne kitap değil, canlı bir satır... Mazi ırkın yarattığı çoksun bir seldir, Mazi bizim alnı yükseltir, Geçmişlerin gecesinden ışık alır... Bir düpünsen mazideki olan işleri Hâdisatın büyüklüğü seni paşır. o geçmişleri... Kaynar elbet damarında halis Türk kanın, Damarında çünkü kan var &Atilla'nın, Avrupalı ırkından toplanan ordu Onu Galya ovasında zorla durdurdu. İradesi yenilmeden sinirle ete Vatan için karışını bırakan &Mete! Yasa için kardeşini öldüren &Çingiz! Yeryüzünde bırakmadan küçük bir iz Geçip giden milyonlarca adsız kahraman, Ki her biri bugün bize vermektedir pan, Bu erlerin cisimleri toprakta kaldı, Hangisini hangisinden üstün tutmalı? Her birisi bu toprağın, bu ırkın malı... &Tonyukuk!un gizlenmiştir dehâ kanında Bismark onun at pağı olmaz yanında... &Alp Arslan!la &Kılıç Arslan! canlı bir fasıl Avrupa rezil eden &Yıldırım!... Nasıl? Düpünsene ne biçim bir kahraman erdir Ankarada Yıldırımın eriten &Demir!... Bu kadar mı? Bu saydığım ancak bir kaç! &Katerin!le neler yaptı acaba &Baltacı!? Anafarta cephesinde kim durdu en son? İlk dayağı kimden yedi kuduz Napolyon? Sevdiğin kız bu toprağa eğer girdiyse, Sen toprağı eskisinden fazla benimse. Bil ki toprak ebediyen senin olmuştur. Bu dünyada bizim bir genç kız sevmemiz Filhakika gayet doğru, hem de çok temiz Bir gayedir... Fakat bunun hududu dardır... Sevgiliden sevgili bir mefkûre vardır. Biz kız solar, yahut senin tükenir aşkın, İnsan kalmaz uzun zaman nepeli, taşkın... Ya mefkûre? Ebediyet onunla birdir, Kipioğlu müebbeden ona esirdir. En mukaddes iki &Var!a böyle söversen, Toprak ejder, mazi kanlı bir gece dersen, Yeriye bakamazsın, gözün kamaşır. Ystikbali kucağında bu mazi taşır... Arkadaş olmasaydı canlı bir mazi Bu milletten çykar mydđ bir büyük &GAZI!? Kara toprak yine bizden gıda almaya Kalıramızda türe yasa? Mazi bizim atamızdır, toprak anamız, Biri bizi yetiştirir, biri verir hı. Bu toprağa nasıl dersin kara bir ölü bağında bütün canlı ecdat gömülü. Yabancılar bir gün yine aşın ederse, Ve zaferi kendisine yakın ederse, Sevgilimi aldı kara toprak Tarihin ün meydanında uzun kalarak O toprağın uğruna sen can vermez misin? Bu maziyle bu toprağa küfürden sakın, Kendine gel, iradeni üstüne takı! Savaşları, türleri, yasalarıyla Zaferleri, bozgunları, tasalarıyla Mazi ırkın yarattığı şaheserdir... Hey arkadaş, sapıtmıyın, doğru yola gir; Hakkı neyse ver maziyle kara toprağın... Onlar değil efsane cansız bir yığın! Bu ikisi ebediyen kutlanacaktır... Ve bunları inkar eden, bil ki alacaktır...

- Son - Nihal Atsız